

22005A1222(01)

22.12.2005

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 337/29

PROTOCOL**privind aplicarea Convenției alpine din 1991 în domeniul conservării solului****Protocolul „Conservarea solului”****Preambul**

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA ITALIANĂ,

PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN,

PRINCIPATUL MONACO,

REPUBLICA SLOVENIA,

CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ

și

COMUNITATEA EUROPEANĂ,

ÎN CONFORMITATE cu misiunea lor, ce decurge din Convenția privind protecția Alpilor (Convenția alpină) din 7 noiembrie 1991, de a urma o politică globală de protecție și dezvoltare durabilă a regiunii alpine;

ÎN CONFORMITATE CU obligațiile ce le revin în temeiul articolului 2 alineatele (2) și (3) din Convenția alpină;

AVÂND CA SCOP reducerea cantitativă și calitativă a degradării solului, în special prin aplicarea de procese de producție agricolă și silvică cu un impact negativ minim asupra solului, printr-o utilizare rațională a terenurilor, prin controlul eroziunii și limitarea impermeabilizării solului;

CONȘTIENȚI de faptul că protecția solurilor alpine, gestionarea lor durabilă și redarea funcțiilor lor naturale în locurile în care au fost degradate sunt subiecte de interes general;

RECUNOSCÂND faptul că Alpii, care constituie una dintre zonele naturale continue cele mai întinse din Europa, se caracterizează printr-o diversitate ecologică și prin ecosisteme extrem de sensibile a căror funcționalitate trebuie să fie conservată;

CONVINȘI de faptul că populația locală trebuie să fie în măsură să își definească propriul plan de dezvoltare socială, culturală și economică și să participe la punerea lui în aplicare în cadrul instituțional existent;

CONȘTIENȚI de faptul că, pe de o parte, Alpii reprezintă un mediu de viață și un mediu economic important pentru populațiile locale și un spațiu de recreare pentru populațiile din alte regiuni și că, pe de altă parte, conservarea funcțiilor solului este periclitată de diferite exigențe de utilizare a solului, care se suprapun în interiorul spațiului îngust din regiunea alpină, și că, din acest motiv, interesele economice trebuie să fie armonizate cu cerințele ecologice;

RECUNOSCÂND faptul că solul ocupă un loc special în interiorul ecosistemelor, că formarea sa, precum și regenerarea solurilor degradate decurge foarte lent, că este posibilă o eroziune sporită a solului din cauza condițiilor topografice din regiunea alpină și că solul constituie un colector de substanțe poluante, în timp ce solurile contaminate pot constitui o sursă de intrare a acestor substanțe în ecosistemele învecinate, putând să reprezinte astfel un risc pentru oameni, animale și plante;

CONȘTIENȚI de faptul că utilizarea solului, în special pentru urbanizare, dezvoltarea comerțului și a industriei, a infrastructurii, a extracției de resurse minerale, a turismului, a agriculturii, a economiei forestiere și a transporturilor, poate duce la deteriorări cantitative sau calitative ale solului și că, în consecință, ar trebui să se propună măsuri adecvate și integrate în vederea prevenirii, a controlului și a remedierii prejudiciilor aduse solurilor;

CONSIDERÂND că protecția solurilor are implicații multiple asupra altor politici în regiunea alpină și că ar trebui, prin urmare, să fie coordonată cu alte discipline și sectoare;

CONVINȘI de faptul că anumite probleme se pot rezolva doar într-un cadru transfrontalier și necesită măsuri comune din partea statelor alpine, care să fie puse în aplicare de către semnatari în funcție de mijloacele de care dispun,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

CAPITOLUL I

OBLIGAȚII GENERALE

Articolul 1

Obiective

(1) Prezentul protocol servește la punerea în aplicare a angajamentelor în domeniul protecției solurilor, luate de părțile contractante la Convenția alpină.

(2) Solul alpin este conservat în mod durabil pentru a-i permite să îndeplinească:

1. funcțiile sale naturale, ca:

- (a) sursă de subzistență și mediu vital pentru oameni, animale, plante și microorganisme;
- (b) element caracteristic al naturii și al peisajului;
- (c) parte integrantă a ecosistemului, în special cu privire la ciclurile sale de apă și de elemente nutritive;
- (d) mediu de transformare și compensare pentru echilibrarea aporturilor de substanțe, mai ales datorită capacităților sale de filtrare, tamponare și depozitare, în special pentru protecția apelor subterane;
- (e) rezervor genetic;

2. funcția de arhivă de istorie naturală și de istorie a civilizației, precum și

3. funcții ca:

- (a) loc pentru agricultură, inclusiv pășunatul și silvicultura;
- (b) spațiu pentru urbanism și activități turistice;
- (c) loc pentru alte utilizări economice, pentru transport, aprovizionare și distribuție, precum și pentru evacuarea apelor uzate și a deșeurilor;
- (d) sursă de materii prime.

În special funcțiile ecologice ale solului, care sunt elemente esențiale ale ecosistemului, trebuie să fie protejate și conservate pe termen lung, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ. Trebuie să se promoveze refacerea solurilor degradate.

(3) Măsurile care urmează să fie luate au ca obiective principale utilizarea solului adaptată localizării sale, utilizarea economică a resurselor solului, evitarea eroziunilor dăunătoare ale structurii solului, precum și diminuarea la minimum a aportului de substanțe poluante pentru sol.

(4) Trebuie să se conserve și să se promoveze în special diversitatea solurilor, care este tipică pentru regiunea alpină, precum și localizările caracteristice.

(5) În acest sens, o importanță deosebită o are principiul prevenirii, care include protejarea funcționalității solurilor și posibilitatea utilizării lor în diferite scopuri, precum și disponibilitatea lor pentru generațiile viitoare, în vederea dezvoltării durabile.

Articolul 2

Obligații fundamentale

(1) Părțile contractante se angajează să inițieze măsurile juridice și administrative necesare pentru asigurarea conservării solurilor din regiunea alpină. Autoritățile naționale respective sunt responsabile de monitorizarea măsurilor respective.

(2) În cazul în care există un risc de degradare gravă și persistentă a funcționalității solurilor, se acordă prioritate protecției, în principiu, în detrimentul utilizării.

(3) Părțile contractante cercetează posibilitățile de susținere a măsurilor de conservare a solului în regiunea alpină vizate de prezentul protocol, prin măsuri fiscale și/sau financiare. Măsurile compatibile cu protecția solului și cu obiectivele unei utilizări raționale și ecologice a solurilor beneficiază de o susținere deosebită.

Articolul 3

Luarea în considerare a obiectivelor din alte politici

Părțile contractante se angajează să ia în considerare, de asemenea, obiectivele prezentului protocol în politicile lor. În regiunea alpină, aceasta se aplică în mod special unor sectoare ca amenajarea teritoriului, urbanizare și transporturi, gestionarea energiei, agricultură și silvicultură, extracția de materii prime, comerț și industrie, turism, conservarea naturii și întreținerea peisajului, gestionarea apei și a deșeurilor, precum și calitatea aerului.

Articolul 4

Participarea autorităților regionale și locale

(1) Fiecare parte contractantă definește, în cadrul instituțional existent, cel mai bun nivel de coordonare și cooperare între instituțiile și autoritățile regionale și locale direct interesate, în vederea promovării unei responsabilități comune, în special în vederea exploatării și a dezvoltării de sinergie în regiunea alpină la punerea în aplicare a politicilor de conservare a solului, precum și a măsurilor rezultate.

(2) Autoritățile regionale și locale direct interesate se implică în diferite etape de elaborare și punere în aplicare a politicilor și a măsurilor menționate, în sfera lor de competență și în cadrul instituțional existent.

Articolul 5

Cooperare internațională

(1) Părțile contractante încurajează o cooperare internațională mai puternică între instituțiile competente, în special cu privire la

întocmirea cadastrelor pentru soluri, monitorizarea solurilor, delimitarea și supravegherea zonelor protejate și poluate, precum și a zonelor cu soluri poluate, furnizarea și armonizarea bazelor de date, coordonarea cercetării privind protecția solurilor specifice regiunii alpine, precum și informarea reciprocă.

(2) Părțile contractante se angajează să elimine obstacolele în calea cooperării internaționale între autoritățile teritoriale din regiunea alpină și să încurajeze soluțiile la problemele comune la nivelul cel mai potrivit.

(3) În cazul în care definirea măsurilor legate de conservarea solului se situează în sfera de competență națională sau internațională, autorităților teritoriale li se oferă posibilitatea de a reprezenta în mod eficient interesele populației.

CAPITOLUL II

MĂSURI SPECIFICE

Articolul 6

Delimitarea zonelor protejate

Părțile contractante au grijă ca solurile care merită să fie protejate să fie incluse în delimitarea zonelor protejate. În mod special, trebuie să se conserve formațiunile de soluri și roci cu trăsături caracteristice deosebite sau de o importanță deosebită pentru cunoașterea evoluției pământului.

Articolul 7

Utilizarea economică și prudentă a solurilor

(1) La elaborarea și punerea în aplicare a planurilor și/sau a programelor în conformitate cu articolul 9 alineatul (3) din Protocolul privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea durabilă, se iau în considerare problemele legate de conservarea solului, în special utilizarea economică a solului și a terenurilor.

(2) În vederea limitării impermeabilizării și a ocupării solurilor, părțile contractante prevăd construcții cu economie de spațiu și o utilizare economică a resurselor solului. Părțile contractante caută, de preferință, să mențină dezvoltarea localităților în granițele existente și să limiteze expansiunea localităților dincolo de aceste granițe.

(3) La evaluarea compatibilității spațiale și de mediu a proiectelor la scară largă în domeniile comerțului și industriei, construcțiilor și infrastructurii, în special în sectoarele de transporturi, energie și turism, trebuie să se țină seama, în cadrul procedurilor naționale, de conservarea solului și deficitul de spațiu în zona alpină.

(4) În cazul în care condițiile naturale permit acest lucru, solurile care nu se mai utilizează sau cele degradate, depozitele de deșeuri, mormanele de zgură, infrastructurile sau pârtiile de schi se refac în starea lor inițială sau se cultivă din nou.

Articolul 8

Utilizarea rațională și extracția prudentă a resurselor minerale

(1) Părțile contractante au grijă ca resursele minerale să fie utilizate în mod rațional. Ele procedează în așa fel încât să asigure utilizarea de preferință a unor materiale de înlocuire și să încurajeze folosirea deplină a opțiunilor de reciclare sau dezvoltarea acestora.

(2) În exploatarea, prelucrarea și utilizarea resurselor minerale, deteriorările altor funcții ale solului se reduc la minimum. În zonele care prezintă un interes deosebit pentru protecția funcțiilor solului și în zonele destinate în special captării de apă potabilă, ar trebui să se renunțe la extracția de resurse minerale.

Articolul 9

Protecția solurilor din terenurile umede și mlaștini

(1) Părțile contractante se angajează să conserve mlaștinile din zonele depresionare și din cele muntoase. Pentru a realiza acest obiectiv, utilizarea turbei se întrerupe complet pe termen mediu.

(2) Regimul de drenaj în zonele umede și mlaștini se limitează la întreținerea rețelilor existente, cu excepția cazului în care există motive întemeiate pentru alte lucrări. Măsurile de remediere se promovează pentru a diminua la minimum impactul sistemelor existente de drenaj asupra mediului.

(3) În principiu, solurile mlaștinoase nu se utilizează sau, în cazul în care se utilizează în scopuri agricole, se exploatează într-o manieră care să permită păstrarea intactă a trăsăturilor lor caracteristice.

Articolul 10

Delimitarea și gestionarea zonelor de risc

(1) Părțile contractante convin să cartografieze zonele alpine amenințate de riscuri geologice, hidrogeologice și hidrologice, în special prin deplasarea terenului (alunecări de teren, torente noroioase, surpări de teren), avalanșe și inundații, să înregistreze zonele respective și să delimiteze zonele de risc, atunci când este necesar. După caz, se iau în considerare, de asemenea, riscurile seismice.

(2) Părțile contractante asigură utilizarea în zonele de risc a unor tehnici de inginerie cât mai compatibile cu natura, precum și a materialelor de construcții locale și tradiționale adaptate ținutului. Măsurile menționate se susțin prin măsuri silvicole corespunzătoare.

Articolul 11

Delimitarea și gestionarea zonelor alpine amenințate de eroziune

(1) Părțile contractante se angajează să cartografieze zonele amenințate de eroziune masivă pe baza unor criterii comparabile de cuantificare a eroziunii solului și să înregistreze acele zone în cadastru, în măsura în care acest lucru este necesar pentru protecția bunurilor materiale.

(2) Eroziunea solului se limitează la un minim strict. Suprafețele degradate de eroziune și deplasările de teren se reabilitează în măsura în care este necesar pentru protecția oamenilor și a bunurilor materiale.

(3) În vederea protecției oamenilor și a bunurilor materiale, se utilizează de preferință tehnici hidraulice, de inginerie și silvicultură cu impact minim asupra mediului, cu scopul de a controla eroziunea produsă de apă, precum și măsurile pentru reducerea scurgerilor de suprafață.

Articolul 12

Agricultura, păstoritul și silvicultura

(1) Pentru a asigura protecția împotriva eroziunii și a compactării periculoase a solului, părțile contractante se angajează să utilizeze practici sănătoase în agricultură, păstorit și silvicultură, adaptate la condițiile locale specifice.

(2) În ceea ce privește aportul de substanțe prin utilizarea îngrășămintelor, erbicidelor și pesticidelor, părțile contractante depun toate eforturile în vederea elaborării și a punerii în aplicare de norme comune pentru practici tehnice judicioase. Tipul, cantitatea și momentul fertilizării se adaptează necesităților plantelor, ținând seama de agenții nutritivi disponibili în sol, de substanțele organice, precum și de locul și condițiile în care sunt cultivate plantele. Acestea se obțin prin utilizarea de metode ecologice/biologice și integrate de cultivare, precum și prin adaptarea șeptelului la condițiile locale naturale de creștere a plantelor.

(3) În zonele cu pășuni alpine, utilizarea, în special, a îngrășămintelor și a erbicidelor și pesticidelor sintetice se reduce la minimum. Se renunță la utilizarea nămolurilor de epurare.

Articolul 13

Măsuri silvicole și de altă natură

(1) Cu privire la pădurile montane care asigură un grad înalt de protecție suprafețelor pe care se află sau, mai presus de toate, localităților, infrastructurilor de transport, terenurilor cultivate și altor zone similare, părțile contractante se angajează să acorde prioritate funcției protectoare a acestor păduri și să își orienteze gestionarea forestieră în direcția conservării acestei funcții. Aceste păduri montane se conservă în locurile lor originale.

(2) În special, pădurile se exploatează și se întrețin astfel încât să se evite eroziunea solului și compactarea periculoasă a solului. În acest sens, se promovează măsurile silvicole adaptate condițiilor locale, precum și regenerarea naturală a pădurilor.

Articolul 14

Efectele infrastructurilor turistice

(1) Părțile contractante își exercită influența în modul cel mai corespunzător pentru a asigura că:

- efectele negative ale activităților turistice asupra solurilor alpine sunt evitate;
- solurile degradate de turismul intensiv sunt stabilizate, în special și ori de câte ori este posibil, prin refacerea covorului vegetal și aplicarea unor tehnici de inginerie judicioase din punct de vedere al mediului înconjurător. Utilizarea ulterioară a solului va căuta să prevină revenirea la această degradare;
- autorizațiile pentru construirea și nivelarea pârtiilor de schi în pădurile cu funcție protectoare se acordă doar în cazuri excepționale și cu condiția adoptării unor măsuri compensatorii și a neacordării de astfel de autorizații pentru zone instabile.

(2) Aditivii chimici și biologici utilizați la întreținerea pârtiilor de schi sunt permisi, cu condiția dovedirii caracterului inofensiv al acestora pentru mediul înconjurător.

(3) În cazul în care se constată o degradare importantă a solului și a vegetației, părțile contractante adoptă măsurile de remediere necesare cât mai repede cu putință.

Articolul 15

Limitarea aporturilor de substanțe nocive

(1) Părțile contractante depun toate eforturile pentru a reduce la minimum, prin măsuri preventive, aporturile de substanțe nocive în soluri, provenite din apă, atmosferă, deșeuri și alte substanțe nocive pentru mediu. Se acordă prioritate măsurilor care limitează emisiile la sursă.

(2) Pentru a evita contaminarea solurilor în cazul utilizării substanțelor periculoase, părțile contractante emit reglementări tehnice, prevăd controale, realizează programe de cercetare și se angajează în acțiuni educaționale.

Articolul 16

Utilizarea ecologică a materialelor antiderapante

Părțile contractante se angajează să diminueze la minimum utilizarea sării pentru dezghețare și, ori de câte ori este posibil, să utilizeze materiale antiderapante și mai puțin poluante, de exemplu pietrișul și nisipul.

Articolul 17

Soluri contaminate, locuri poluate odinioară, programe de gestionare a deșeurilor

(1) Părțile contractante se angajează să inventarieze și să descrie locurile lor poluate odinioară și depozitele de deșeuri pentru care există suspiciuni (inventarul locurilor poluate odinioară), pentru a analiza starea zonelor respective și a evalua posibilele riscuri pe care le prezintă acestea, utilizând metode comparabile.

(2) Pentru a evita contaminarea solurilor și a asigura pretratarea, tratarea și eliminarea deșeurilor și a materialelor reziduale, care să fie compatibile cu mediul înconjurător, se elaborează și se pun în aplicare metode, precum și programe de gestionare a deșeurilor.

Articolul 18

Măsuri suplimentare

Părțile contractante pot să adopte măsuri referitoare la protecția solului, în plus față de măsurile prevăzute de prezentul protocol.

CAPITOLUL III

CERCETAREA, EDUCAȚIA ȘI INFORMAREA

Articolul 19

Cercetarea și supravegherea

(1) Părțile contractante cooperează strâns în vederea promovării și a armonizării proiectelor de cercetare și a programelor de supraveghere sistematică, care contribuie la realizarea obiectivelor prezentului protocol.

(2) Părțile contractante asigură integrarea rezultatelor cercetării și ale supravegherii sistematice la nivel național într-un sistem comun de supraveghere și informare permanentă și punerea acestora la dispoziția publicului în cadrul instituțional existent.

(3) Părțile contractante convin să își coordoneze programele de cercetare dedicate regiunii alpine privind protecția solurilor, ținând seama de alte evoluții ale cercetării la nivel național și internațional, și să prevadă activități de cercetare comune.

(4) O atenție deosebită se acordă evaluărilor de vulnerabilitate a solului cu privire la diferite activități umane, evaluărilor capacității de regenerare a solurilor, precum și examinării celor mai potrivite tehnologii pertinente.

Articolul 20

Constituirea unei baze de date armonizate

(1) Părțile contractante convin să constituie baze de date comparabile (parametri ai solului, prelevarea de probe, metode de analiză, evaluare) în cadrul sistemului de observare și informare alpină și să stabilească posibilități de schimb de date.

(2) Părțile contractante ajung la un acord cu privire la substanțele periculoase pentru sol care necesită un tratament prioritar și se străduiesc să găsească parametri de evaluare comparabili.

(3) Părțile contractante se străduiesc să constituie o arhivă reprezentativă cu privire la starea solurilor alpine, ținând seama de situația geologică și hidrogeologică, pe baza unor sisteme de evaluare identice și a unor metode armonizate.

Articolul 21

Crearea unor locuri de monitorizare permanentă și coordonarea și monitorizarea mediului

(1) Părțile contractante se angajează să creeze în spațiul alpin locuri de monitorizare permanentă și să le integreze în rețeaua de observare a solurilor din întreaga zonă alpină.

(2) Părțile contractante convin să își coordoneze programele naționale de monitorizare a solului cu programele de observare a mediului în atmosferă, apă, floră și faună.

(3) În cadrul programelor lor de monitorizare, părțile contractante înființează baze de date pentru probe de sol în conformitate cu criteriile comparabile.

Articolul 22

Educația și informarea

Părțile contractante promovează educația și formarea profesională continuă, precum și informarea publicului cu privire la obiectivele, măsurile și punerea în aplicare a prezentului protocol.

CAPITOLUL IV

PUNEREA ÎN APLICARE, CONTROLUL ȘI EVALUAREA

Articolul 23

Punerea în aplicare

Părțile contractante se angajează să asigure punerea în aplicare a prezentului protocol prin adoptarea oricărui măsuri corespunzătoare în cadrul instituțional existent.

Articolul 24

Controlul respectării obligațiilor

(1) Părțile contractante prezintă cu regularitate comitetului permanent un raport privind măsurile adoptate în conformitate cu prezentul protocol. În rapoarte se precizează, de asemenea, eficacitatea măsurilor luate. Conferința alpină stabilește intervalele la care trebuie să se prezinte rapoartele.

(2) Comitetul permanent examinează rapoartele menționate pentru a verifica dacă părțile contractante și-au îndeplinit obligațiile ce decurg din prezentul protocol. Comitetul permanent poate, de asemenea, să solicite informații suplimentare de la părțile contractante interesate sau să recurgă la alte surse de informații.

(3) Comitetul permanent elaborează un raport privind respectarea de către părțile contractante a obligațiilor ce decurg din protocol, în atenția Conferinței alpine.

(4) Conferința alpină ia cunoștință de raportul menționat. În cazul în care constată neîndeplinirea obligațiilor, Conferința alpină poate să adopte recomandări.

Articolul 25

Evaluarea eficacității dispozițiilor

(1) Părțile contractante examinează și evaluează cu regularitate eficacitatea dispozițiilor prezentului protocol. Părțile contractante au în vedere adoptarea de modificări corespunzătoare la prezentul protocol, după caz, în vederea realizării obiectivelor.

(2) Autoritățile regionale și locale se asociază în această evaluare în cadrul instituțional existent. Se pot consulta organizațiile neguvernamentale care activează în acest domeniu.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 26***Legăturile dintre Convenția alpină și protocol**

- (1) Prezentul protocol constituie un protocol la Convenția alpină în sensul articolului 2 și al altor articole relevante din Convenție.
- (2) Doar părțile contractante la Convenția alpină pot deveni parte contractantă la prezentul protocol. Orice denunțare a Convenției alpine implică, de asemenea, denunțarea prezentului protocol.
- (3) În cazul în care Convenția alpină discută subiecte referitoare la prezentul protocol, doar părțile contractante la prezentul protocol pot participa la vot.

*Articolul 27***Semnarea și ratificarea**

- (1) Prezentul protocol este deschis pentru semnare de către statele semnatare ale Convenției alpine și de către Comunitatea Europeană la 16 octombrie 1998 și de la 16 noiembrie 1998 în Republica Austria, în calitate de depozitar.
- (2) Prezentul protocol intră în vigoare pentru părțile contractante care și-au exprimat acordul de a fi legate prin protocolul menționat după trei luni de la data la care statele au depus instrumentul lor de ratificare, acceptare sau aprobare.
- (3) Pentru părțile care și-au exprimat acordul de a fi legate prin protocol la o dată ulterioară, protocolul intră în vigoare după trei

luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare. După intrarea în vigoare a unei modificări aduse protocolului, orice parte contractantă nouă la protocolul menționat devine parte contractantă la protocol, astfel cum a fost modificat.

*Articolul 28***Notificările**

Depozitarul adresează o notificare, în ceea ce privește prezentul protocol, fiecărui stat menționat în preambul și Comunității Europene privind:

- (a) orice semnătură;
- (b) depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare;
- (c) data intrării în vigoare;
- (d) orice declarație făcută de o parte contractantă sau semnatar;
- (e) orice denunțare notificată de o parte contractantă, inclusiv data la care devine efectivă.

Drept care, subsemnații, pe deplin autorizați, semnează prezentul protocol.

Adoptat la Bled, 16 octombrie 1998, în limbile franceză, germană, italiană și slovenă, cele patru texte fiind autentice în egală măsură, într-un singur exemplar care urmează să se depună la arhivele de stat ale Republicii Austria. Depozitarul trimite o copie certificată fiecărui stat semnatar.